

• MADEN MÜHENDİSLERİ PERSONEL KANUNU'NDAN YAKINDILAR

Maden Mühendisleri Odası Başkanı Tuğrul Erkin, kamu kesiminde çalışan mimar ve mühendislerin yüzde 62'sinin ücretlerinin yeni Personel Kanunu yüzünden azaldığını ileri sürmüştür.

Odanın yıllık genel kurul toplantısında dün yaptığı konuşmada durumu açıklayan Başkan, geri kalan mimar ve mühendislerin yarısından fazlasının ise ücretlerinde hiç değişiklik olmadığını, esasen bunların yüzde 73'ünün asgari geçim indeksinden düşük olan 1000-2500 TL brüt aylıklarla çalıştıklarını söylemiştir. Erkin, tüm mimar ve mühendislerin yüzde 73'ünün kamu kesiminde çalıştıklarını da belirtmiş bunlarda kamu kesiminden ayrılma isteğinin yüzde 56, yurt dışına gitme isteğinin yüzde 72 olduğunu iddia etmiştir.

(28 Şubat, Barış)

• GEMİ YAPIM SANAYİİNE ÖNEM VERİLMELİDİR

Gemi Mühendisleri Odası 18'inci Genel Kurul toplantısı dün saat 9.30'da, Galata Yolu Salonu'nda yapılmıştır. Genel Kurul toplantısında bir açış konuşması yapan Oda Başkanı Prof. Dr. Teoman Özalp «Türk gemi yapım sanayiine gerekli önemin verilmesini, aksi halde yurt dışında bu dalda çalışmakta olan elemanların yurda döndüklerinde işsizlikle karşı karşıya kalacaklarını ve bunun yurdumuz için büyük sorun teşkil ettiğini» belirtmiştir.

(15 Şubat, Akşam)

• METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ İLGİSİZLİKTE YAKINDILAR

Türkiye Mimarlar, Mühendisler Odası Piriği, Meteoroloji Mühendisleri Odası'nın ikinci yıllık genel kurul toplantısı dün yapılmıştır.

Kongreye sunulan faaliyet raporunda, ilgisizlikten yakınılmış, Mühendis Odalarının ortaklaşa düzenledikleri teknik eleman anketi sonuçlarında teknik gücün yüzde 70'inin yurt dışına çıkma, Türkiye'de çalışma işlememe eğiliminde olduğunun anlaşıldığını, bunun ise bir yığın nedenlerinin olduğu belirtilmektedir.

Raporda ne doğuda ne batı dünyasında türk teknik personelinin içinde bulunduğu durumda bırakılmış bir teknik kadronun mevcut olmadığına da değinilmekte ve meteoroloji mühendislerinin durumlarına değinilerek şöyle denilmektedir:

«İlgililerden meteoroloji mühendislerinin niçin yetiştirildiğini soruyoruz? Meteorolojimizin durumu nedir diyoruz? Mesleğimizi tam uygulamak istiyoruz, türk meteoroloji hizmetleri ehil ellerde yürüsün istiyoruz, meteorolojimize ilim ışığı sokmak istiyoruz, kafa gücüne ilgi diyoruz, kanunlara savgı istiyoruz, akıl yolu birdir diyoruz. İhtisasa saygı istiyoruz, dürüstlük bu mudur diyoruz? Meteorolojimizde üniversite ile işbirliği istiyoruz, meteorolojimizin sahiplerine teslimi gereklidir diyoruz».

Raporda daha sonra, Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü ile ilişkiler üzerinde durulmakta, Genel Müdürlüğün ilgisizlik gösterdiği ifade edildikten sonra, bu konudaki çalışmalar şöyle özetlenmektedir :

«1971 yaz dönemi mezunlarından 10 arkadaşımız iş talebinde bulundu Genel Müdürlük hepsini ters yüz geri çevirdi. Hatta bayan ardaşlardan bile askerlik terhis belgesi istendi. İkinci müracaatlarında ise bayan personel istihdam etmiyoruz diye yeni bir bahane uyduruldu».

(14 Şubat, Barış^

• HAŞHAŞ YÜZÜNDEN 445.000 KİŞİ İŞSİZ KALACAK

Ziraat Mühendisleri Odasınca hazırlanan bir rapora göre haşhaş ekiminin yasaklanmasıyla yaklaşık olarak 445 bin kişi işsiz kalacaktır. Raporda ayrıca haşhaş ekicisinin yılda 204 milyon lira-gelir kaybına uğrayacağı ve yacırım yapan iş sahiplerinin zor durumda kalacağı belirtilmiştir.

Haşhaş ekiminin Türkiye'de tamamen yasaklanmasından tarımın, haşhaş ekicisinin türk ekonomisinin, yerli ilâç sanayii ile yağ imalâtçılarının zarar gördüğü belirtilen rapor, Ziraat Mühendisleri Odasının-18. Genel Kurulunda tartışılacaktır.

(23 Şubat, Milliyet)

• PERSONEL KANUNU'NUN DÜZELTİLMESİ İÇİN ÜÇ ALTERNATİF BULUNDU

Maliye Bakanlığı personel kanununun uygulanmasından doğan aksaklıkları tesbit etmek ve gidermek amacıyla yaptığı uzun çalışmalarını tamamlamış ve kanunun ıslahı için üç yol bulunduğunu açıklamıştır. Bakanlık, «Devlet memurları kanunu hakkında not» başlıklı 13 sayfalık raporda topladığı ıslah yollarını, «Yeni personel kanunu tamamen kaldırıp eskiye dönülerek memurlara belirli ölçüde zam yapılması, kanunun intibak hükümlerinde değişiklik yapılması, aksaklıkların giderilmesi» şeklinde ortaya koymuştur.

Personel kanununun uygulanmasından Coğan aksaklıkları gidermek amacıyla hükümete yetki verilmesini öngören kanun tasarısını görüşmekte olan Millet Meclisi Plân Komisyonu üyelerine dağıtılan bu raporda, aksaklıkların başlıca iki nedeni olduğu belirtilmiş, bunların «Uygulama ile ilgili Başbakanlık tebliğlerinin yetersizliği ve intibak hükümlerinin değişik şekillerde uygulanması» olduğu gösterilmiştir.

Raporda, her sınıf personelden gelen şikâyetlerden bazıları örneklerle gösterildikten sonra, «Yukarıda ayrı ayrı bölümlerde izah edilen sebepler dolayısıyla devlet memurlarj kanununda bir değişiklik yapılması gerekliliği prtaya çıkmaktadır. Bu değişiklik üç şekilde düşünülebilir» denilmiştir.

Maliye Bakanlığının raporunda kanunun ıslah yolları şöyle sıralanmıştır:

1. Devlet memurları kanunu bütünüyle yürürlükten kaldırarak eski maaş tutarına belirli ölçülerde zam yapmak ve bu arada yeni bir kanun hazırlamak.
- 2*. Kanunun ana hükümlerinde bazı değişikliklerle birlikte, intibak hükümlerini değiştirmek.
3. Ana maddelere dokunulmaksızın, intibak hükümlerinde haksızlıkları giderici ve düzeltici değişiklikler yapmak.

Daha sonra, «ana maddelerde kanunun prensiplerini ve sistemini bozmadan maddeler arasındaki tutarsızlıkları, noksanlıkları ve önemli noktalardaki bozuklukları giderecek ölçüde bir değişiklik ile iktifa edilerek, intibak hükümlerinin ıslahı yoluna gidilmesi en makul yol olarak düşünülmektedir» delmektedir.

(17 Şubat, Cumhuriyet)

• TÜRKİYE'DEKİ YILLIK VERGİ KAYBIYLA 366 BARAJ YAPILABİLİR

Vergi tasarılarını inceleyen Geçici Komisyonunda dün bazı üyeler, işletme vergisinin ceza hükümlerine karşı çıkmış, bunlara cevap veren Maliye Temsilcisi Erdoğan Niron da, Vergi Usul Kanunundan dolayı bugüne kadar Türkiye'deki vergi kaybının 50 milyar lira olduğunu açıklamıştır.

Geçici Komisyonun dünkü çalışmaları sırasında işletme vergisinin ceza hükümleriyle ilgili 14. maddesi ele alınmıştır. Bu madde, işletme vergisinden kaçanlar için uygulanacak cezaların oran ve kapsamını genişletmektedir.

DP'li Komisyon üyesi Ekrem Dikmen, maddeye karşı çıkararak, bunun Vergi Usul Kanunundaki müeyyidelerin de daha ilerisinde olduğunu söylemiştir.

Bu görüşe cevap veren Maliye Temsilcisi Erdoğan Niron, Vergi Usul Kanununun «Hümanist kafalar» tarafından hazırlandığını ve ülke gerçeklerine uymadığını iddi etmiştir.

Milyonluk vergilere, gerektiğinde kesilen cezanın 20 .lira olduğunu öne süren Niron «Vergi Usul Karunündan dolayı bugüne kadar Türkiye'nin vergi kaybı 50 milyar liradır» demiştir. Niron bu para ile 366 baraj yapılabileceğini ve köylünün «Yağmur duasına çıkmaktan kurtulabileceğini» de sözlerine eklemiştir.

(25 Şubat, Cumhuriyet)

• KALKINMAKTA OLAN ÜLKELERİN DIŞ BORÇLARI ARTIYOR

Kalkınma yolundaki ülkelerde fert başına düşen gelir son 10 yılda, bu ülkelerin ihracatının zararına olarak % 25 oranında artmıştır. Dünya Bankası grubunun bir raporunda belirtildiğine göre, bu ülkelerin dış borçları yarıdan fazla oranda atarken dünya ticaretindeki payları da eksilmeye devam etmektedir.

Kalkınma yolundaki ülkelerde fert başına düşen gayrisafi milli hasıla payı 1960-1969 yılları arasında, nüfusun 2-2,5 milyar gibi kuvvetli bir artış göstermesine rağmen ortalama olarak :% 25 çoğalmıştır. Buna karşılık sanayileşmiş ülkelerde nüfus 100 milyon artış göstererek 1,1 milyarı bulmuştur.

Kalkınma yolundaki ülkelerin ihracat payı da aynı süre içinde 1960 yılındaki % 20'ye karşılık ,% 18'e düşmüştür.

(20 Şubat, Cumhuriyet)

• ANKARA'DA GEÇİM ENDEKSİ BİR YILDA % 26,7 YÜKSELDİ

1971 yılının Ekim ayında Ankara'da geçinme endeksi bir önceki yılın aynı ayına oranla yüzde 26,7, İstanbul geçinme endeksi ise yüzde 25,3 artış göstermiştir. Oysa 1970 yılındaki artışlar 1969 yılına oranla, Ankara'da yüzde 15, İstanbul'da yüzde 9,5 olmuştur.

Öte yandan toptan eşya fiyatları da 1971 yılının Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına oranla yüzde 23,5 artış göstermiştir. Bu artışla gıda maddeleri ve yemler endeksinin yüzde 18.4 oranında, sanayi ham madde ve yarı mamulleri endeksinin yüzde 31,4 oranında yükselmesi etken olmuştur. Türkiye İş Bankası İktisadî Araştırmalar Müdürlüğüne hazırlanan bültene göre toptan eşya endeksi içinde bütün mal gruplarında fiyat artışı göülmüş, ancak bu artışlar içinde en büyük yeri hayvanlar, yakacaklar, dokuma maddeleri, deriler ile kimyevî ve tıbbî maddeler almıştır. Yine aynı bültende belirtildiğine göre son bir yılda yüzde 23,5 artış gösteren toptan eş-

ya fiyatları endeksi 1970 yılının Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına oranla yüzde 6,7 artmıştı.

(25 Şubat, Barış)

• NÜFUS ARTIŞI YÜZÜNDEN TÜRKİYE'DE KARGAŞALIK ÇIKACAK

Türkiye'de Aile Plânlaması Seminerini açış konuşmasında Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Dr. Cevdet Aykan, «Nüfus artışı sorununu gerçekçi bir çözüme bağlayamazsak toplumumuzda ızdıraplar patlayacak, kargaşalıklar patlayacak, insanlık dışı davranışlar patlayacaktır» demiştir.

Bakan Aykan özetle şöyle konuşmuştur :

«— Aile plânlaması çağımızın muhtemelen tarihteki her çağın en ince ve güç olan sorunudur. Konu pek çok duygusal bağlılıkları taşımaktadır. Son derece naziktir. Hepsinin üstünde ölçülemeyecek derecede karışıktır.

İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana nüfusumuzda olan büyük artışın etkisi henüz korunmuş olmamıştır. Ama nüfus patlaması böyle giderse, bunun sosyal, ekonomik ve politik etkileri gelecekte korkunç olacaktır. Milyonlarca yurttaşımıza biyolojik anlamda dahi asgarî yaşamayı sağlayamamış durumdayız».

(20 Şubat, Milliyet)

• ŞÛRA, GENEL SAĞLIK SİGORTASININ HEMEN ÇIKARILMASINI İSTİYOR

Yüksek Sağlık Şûrası, Sağlık Bakanı Dr. Cevdet Aykan'ın başkanlığındaki çalışmalarını tamamlamıştır. Şûra, sağlık çakışmalarının yurdun her tarafından belirli tarife ve standartlara bağlanması için tavsiye kararı almış ve «Genel sağlık sigortasının bir an önce çıkartılması» görüşünü benimsemiştir.

(28 Şubat, Milliyet)

• HER 50 TÜRK VATANDAŞINDAN BİRİ YURT DIŞINDA İŞÇİ OLARAK BULUNUYOR

Yurt dışındaki işçilerimizin sorunlarıyla uğraşmak amacıyla Çalışma Bakanlığı bünyesinde «Yurt Dışı İşçi Sorunları Genel Müdürlüğü » adında yeni bir Genel Müdürlük kurulmasını sağlayacak kanun tasarısı hazırlanmış ve önceki akşam Bakanlar Kuruluna sevk edilmiştir.

Tasarının getirdiği hükümlere göre, halen yurt dışında çalışma bakanlığı örgütüne bağlı olarak çalışan elemanlar, yeni bir lisan sınavından geçirilecek, yeni atanacaklar da aynı şekilde yabancı dil sınavına tabi olacaklardır. Din adamları ve sendikaların gönderecekleri sosyal delegeler dışında bu örgütte görev alacak herkesin gideceği memleketin dilini (bilmesi şartı aranacaktır.

Tasarının gerekçesinde, her 50 vatandaşımızdan birinin yurt dışında işçi olarak bulunduğu belirtilmekte, yeni örgütle bunların çeşitli sorunlarının çözümlenmesinin mümkün olacağı öne sürülmektedir.

(2 Şubat, Cumhuriyet)

• DIŞARI GİDEN İŞÇİ EŞLERİNİN % 70'i SİNİR HASTASI

Ege Üniversitesi Psikatri Kliniği Direktörü Prof. Dr. Turan Örnek, «Yurt dışına çalışmak için giden işçilerimizin eşlerinde maddî ve manevî bozuklukların meydana geldiğini» öne sürmüştür.

Prof. Turan Örnek, «Organik bozukluk gibi görünen, aslında ruhî kaynaklı olan bu hastalıkların, işçi eşlerinde meydana çıkma oranının yüzde 70 olduğunu» da açıklamıştır.

Genellikle sıkıntı, çarpıntı, ağlamalar ve genel isteksizlikten şikâyetçi olan işçi eşlerine «Ruh ve sinir hekimlerine başvurmayı» tavsiye eden Prof. Turan Örnek, «Burada kalan eşler, her türlü maddî imkânı sahip, fakat ilgi ve sevgiden yoksun bir çocuğu andırmakta. Yapılan maddî yardım ruhsal problemin çökmesini önleyemiyor. Bu da gösteriyor ki, ekonomik güç ancak ilgi ve sevgi ortamında olumlu sonuca ulaştırıyor» demiştir.

(24 Şubat, Milliyet)

• FAO UZMANLARINA GÖRE DENİZLERİN KİRLENMESİ FELAKET HAZİNE GELİYOR

B.M. Gıda ve Tarım Teşkilâtı (FAO) uzmanları, insanlığın, denizlerin kirlenmesini önlemek için gerekli teknik imkânlarla sahip olmasına rağmen, bunu yapmayı arzuladığını ve arzulasa da, denizlerin kirlenmesini bir «Felâket haline gelmeden» önleyecek zaman olduğunun şüpheli bulunduğu açıklamışlardır.

Önümüzdeki Haziran ayında Stockholm'de toplanacak olan B.M. Çevre Kirlenmesi Konferansında görüşülecek olan raporlardan birini hazırlayan uzmanlar, özellikle insanların, hayatî önem taşıyan bu soruna karşı kayıtsız kalmalarından yakınmakta, göl ve deniz sularına sürekli olarak ve artan miktarlarda zehirli madde karıştırılması sonucunda, sudaki oksijen miktarının azaldığını ve sudaki hayvan ve bitki yaşamının sona erdiğini açıklamışlardır.

(21 Şubat, Milliyet)

• TÜRKİYE'NİN NÜKLEER SANTRALLARA İHTİYACI VAR

Enerji Bakanı Nezih Devres, «Türkiye'nin nükleer santrallara ihtiyacı olduğunu» söylemiştir.

«Türkiye'nin enerji ihtiyacı» konusunda bağımsız milletvekili Celâl Kargılı'nın bir sorusuna cevap veren Nezih Devres, «Memleketimizin enerji ihtiyacının yalnız hidrolik veya termik santraller kurmak suretiyle karşılanamayacağı yapılan çalışmalarından anlaşılmış bulunmaktadır. Bu husus da nükleer güç ile işleyen nükleer santrallerin de devreye girmesi zorunluğunu ortaya koymaktadır» demiştir.

(15 Şubat, Milliyet)

• ÇUKUROVA ELEKTRİK'İN TEK'E BAĞLANMA TEKLİFİ TEPKİ İLE KARŞILANDI

Birinci Erim Hükümetinin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve CHP Giresun Senatörü İhsan Topaloğlu'nun, Çukurova Elektrik A.Ş.'nin Türkiye Elektrik Kurumu'na bağlanması konusundaki kanun teklifi Adana'da tepki ile karşılanmıştır.

Çukurova Elektrik A.Ş. İdare Meclisi Başkanı Turgut Yeğenağa, konuyla ilgili görüşünü açıklarken, «İhsan Topaloğlu tarafından hazırlanan ve Meclise verilen Çukurova Elektrik'in T.E.K.'na bağlanması teklifi gülünçtür. Topaloğlu, Bakanlığı sırasında Meclisten geçiremediği bu teklifi, şimdi hiç geçi rem iyecek» demiştir.

(29 Şubat, Cumhuriyet)

• TELEVİZYON PARÇASI İTHALİ İÇİN İZİN ÇIKTI

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, televizyon montajında kullanılacak «izole edici parçalar, yalnız minyon ampuller ve özel vidaları» montaj sanayii talimatı kapsamına almıştır. Buna göre, sözü edilen maddeler 1972 yılında ithal edilebilecektir.

Televizyon sanayi kolu ile ilgili montaj sanayii talimatının ithal edebilecek parçalar bölümünde bâzı ufak düzeltmeler yapan Bakanlık, özel vidalar için alınacak tahsisatın en fazla yüzde 0,5'ine kadar ithal izni vermiştir.

Öte yandan, Ticaret Bakanlığı, «Daha örece kota dışı bıraktığı ulaştırma, matematik, ilaç üretimi ve lâboratuvarlar âcil ihtiyaçları için de tahsis verilebileceğini» açıklamıştır.

Bakanlık genelgesine göre sözü edilen kesimler için «Özel sektör sanayiinin âcil ihtiyaçları» kotasından tahsis verilemeyeceğine dair hüküm iptal edilmiştir.

(25 Şubat, Milliyet)

• TURGUTLU'DA DEMİR, SARUHANLI'DA MANYEZİT CEVHERİ BULUNDU

Turgutlu ilçesinin Belen köyünde demir madenine rastlanmıştır.

Verilen bilgiye göre, köylüler tarafından tesbit edilen demir cevherinin maden tetkik arama uzmanlarınca incelenmesi için ilgililere müracaat edilmiştir.

Demir cevherinin bulunduğu yer tel örgü altına alınarak uzmanların gelmesi beklenmektedir. Köylüler, demir madenini işleteceklerini açıklamışlardır.

Öteyandan Saruhanlı ilçesinin Appak köyünde de manyezit madeni bulunmuştur.

Maden Tetkik Arema Enstitüsü elemanları tarafından yapılan sondajların olumlu sonucu verdiği bildirilmektedir.

(17 Şubat, Milliyet)

• GELECEK YIL VOLFRAM İHRACINA BAŞLANACAK

Etibank tarafından Uludağ'da işletilen volfram madeni ihracına 1973 yılı başından itibaren başlanacaktır.

Kimya ve boya sanayii, sert çelik üretimi ile ampul teli yapımında ve çeşitli ağır sanayide kullanılan, talep üzerine dış pazarlara gönderilen volfram örnekleri evsafa uygun görülmüştür. Başta Ortak Pazar olmak üzere öteki bazı ülkelerle ihraç konusunda anlaşmaya varıldığı öğrenilmiştir.

Tonu 50-60 bin lira arasında değerlendirilen maden, binde yedi oranında cevher elde edilmektedir.

(24 Şubat, Milliyet)